

Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași
Facultatea de Automatică și Calculatoare

PROGRAMARE II

Curs 3

C++.Tipul abstract de dată – Clasa.

Principiile de bază ale POO

- ▶ **Abstractizarea datelor**
- ▶ **Incapsularea**
- ▶ **Moștenirea**
- ▶ **Polimorfismul**

Constructori și destructori

▶ Constructorul:

- ▶ metodă specială a unei clase
- ▶ are același nume ca și clasa
- ▶ nu are un tip de return
- ▶ este apelat automat la declararea obiectului

▶ Cu ajutorul constructorului:

- ▶ se creează un obiect pentru care se face alocarea spațiului de memorie necesar
- ▶ se pot inițializa variabilele membre ale clasei

▶ Constructor implicit (generat de compilator)

- ▶ se apelează atunci când nu există nicio declarație a unui constructor în clasă
-

Constructori

- ▶ Alte tipuri de constructori:
 - ▶ Constructor fără listă de argumente (numit și constructor implicit scris de utilizator)
 - ▶ Constructor de inițializare (cu listă de argumente sau cu parametri)
 - ▶ Constructor de copiere
 - ▶ Constructor de mutare
 - ▶ Dacă se definește cel puțin un constructor, nu se va mai genera constructorul implicit generat de compilator
 - ▶ Pot exista mai mulți constructori ai aceleiași clase
 - ▶ Toate declarațiile obiectelor trebuie să respecte un model din mulțimea constructorilor clasei
-

Constructori

```
class Data
{
    int zi, luna, an;
public:
    void afisare();
    Data(int z, int l, int a);
};
void Data::afisare()
{
    std::cout << "Data calendaristica este" << zi << "-"
<< luna << "-" << an << std::endl;
}
Data::Data(int z, int l, int a)
{
    std::cout << "S-a apelat:Data(...)" << std::endl;
    zi = z;
    luna = l;
    an = a;
}
int main()
{
    Data d1(1,2,1900), d2(3,4,2000);
    d1.afisare();
    return 0;
}
```

Constructori

- ▶ Pentru o variabilă definită astfel în funcția main:

Data d;

- ▶ Error | error C2512: 'Data' : no appropriate default constructor available

Constructor fără listă de argumente

```
class Data
{
    int zi, luna, an;
public:
    void afisare();
    Data(int z, int l, int a);
    Data();
};
```

```
Data::Data()
{
    std::cout << "S-a apelat Data( )" << std::endl;
}
```

Constructorul de copiere

- ▶ Este un constructor special al clasei
- ▶ Este utilizat pentru a copia un obiect existent de tipul clasei
- ▶ Are un singur argument, o referință către obiectul ce va fi copiat
- ▶ Forma generală este:

```
MyClass( const MyClass& other );  
MyClass( MyClass& other );
```

- ▶ În cazul în care o clasă conține variabile de tip pointer, trebuie făcută alocare dinamică de memorie
-

Exemplu constructor de copiere

```
class Data
{
    int zi, luna, an;
public:
    void afisare();
    Data(int z, int l, int a);
    Data();
    Data(Data &);
};
```

```
Data::Data(Data & d)
{
    zi=d.zi;
    luna=d.luna;
    an=d.an;
}
```

În funcția main:

```
Data d3(d2);

d3.afisare();
```

Se afisează pe ecran: Data calendaristica este 3-4-2000

Constructorul de copiere

- ▶ Alte cazuri când se apelează constructorul de copiere:

- ▶ La inițializarea unui obiect nou creat cu un alt obiect

```
Data d2 = d1;
```

- ▶ La transferul parametrilor unei funcții prin valoare

- ▶ **Funcție ce returnează un obiect**
-

Transferul parametrilor prin valoare

- ▶ La transferul parametrilor prin valoare se apelează constructorul de copiere
- ▶ Pentru a evita acest apel și implicit o copiere a obiectului:
 - ▶ Se transferă parametrul prin referință
 - ▶ Se face obiectul transferat `const` pentru a semnala că nu se modifică în funcție, deci e dată de intrare

```
bool Data::comparaAn(const Data &d)
{
    if (an > d.an)
        return true;
    return false;
}
```

Funcție ce returnează un obiect

► In clasă se adaugă:

```
public:  
    Data increment ();
```

► Definiția funcției:

```
Data Data::increment ()  
{  
    Data temp;  
    temp.zi = zi + 1;  
    temp.luna = luna + 1;  
    temp.an = an;  
  
    cout << "inainte de return"<<endl;  
    return temp;  
}
```

Constructori

```
Data::Data()  
{  
    std::cout << "S-a apelat constr. fara argumente" << std::endl;  
}  
  
Data::Data(int z, int l, int a)  
{  
    std::cout << "S-a apelat constr. cu lista de argumente" <<  
std::endl;  
    zi = z;  
    luna = l;  
    an = a;  
}  
  
Data::Data(Data & d)  
{  
    std::cout << "S-a apelat constr. de copiere" << std::endl;  
    zi=d.zi;  
    luna=d.luna;  
    an=d.an;  
}
```

Main:

```
int main()
{
    std::cout<<"d1: ";
    Data d1 (9,1,2012);

    std::cout<<"d2: ";
    Data d2;
    d2 = d1.increment();

    std::cout << "dupa apelul functiei increment"<< std::endl;

    d2 = d1;
    return 0;
}
```

Rezultatul rulării programului:

d1: S-a apelat constr. cu lista de argumente

d2: S-a apelat constr. fara argumente

S-a apelat constr. fara argumente

inainte de return

S-a apelat constr. de copiere

dupa apelul functiei increment

Constructor de copiere implicit

- ▶ Exista un constructor de copiere implicit care copiază bit cu bit obiectul sursă în obiectul destinație
 - ▶ Atunci când există alocări dinamice în cadrul membrilor obiectului trebuie creat un constructor ce va face alocările necesare de memorie

Destructorul

- ▶ Ajută la eliberarea zonelor de memorie
 - ▶ Are rol opus constructorului
 - ▶ Nu are tip de return
 - ▶ Are numele clasei precedat de caracterul ~
 - ▶ Nu primește niciun parametru
 - ▶ O clasă are un singur destructor!
 - ▶ **Se apelează automat** când domeniul de vizibilitate a obiectului s-a terminat
 - ▶ Se recomandă să se realizeze atunci când clasa conține pointeri care sunt alocați dinamic în constructor sau în alte metode prezente în clasă
-

Destructorul

```
class Data
{
    int zi, luna, an;
public:
    void afisare();
    Data(int z, int l, int a);
    Data();
    ~Data();
};

Data::~~Data()
{
    std::cout <<"s-a apelat destructorul" <<std::endl;
}
```

Destructorul

```
int main()  
{  
    Data d;  
  
    Data d2 (3,4,2000);  
  
    Data d3(d2);  
  
    d2.afisare();  
  
    d3.afisare();  
    return 0;  
}
```

► Se va afișa mesajul:

S-a apelat Data()

S-a apelat:Data(...)

Data calendaristica este 3-4-2000

Data calendaristica este 3-4-2000

s-a apelat destructorul

s-a apelat destructorul

s-a apelat destructorul

Constructorul de copiere – exemplu .h

```
class Persoana
{
    char * nume;
    int varsta;
public:
    Persoana();
    Persoana (char * n, int v);

    ~Persoana ();
    void afiseaza();
    Persoana schimbaVarsta(int);
};
```

Fct.cpp

```
#include <iostream>
#include "header.h"

using namespace std;

Persoana::Persoana()
{
    nume = new char [1] ();
    varsta = 0;
}

Persoana::Persoana(char * n, int v)
{
    nume = new char [strlen (n) + 1];
    strcpy_s (nume, strlen (n) + 1, n);
    varsta = v;
}
```

Fct.cpp

```
Persoana::~~Persoana ()
{
    std::cout << "S-a apelat destructorul" << std::endl;
    if (nume)
        delete [] nume;
}

void Persoana::afiseaza()
{
    std::cout << "Nume=" << nume << " varsta=" << varsta
<< std::endl;
}

Persoana Persoana::schimbaVarsta(int n)
{
    Persoana temp (nume, varsta);
    varsta = n;
    return temp;
}
```

Main.cpp

```
#include <iostream>
#include "header.h"

int main ()
{
    Persoana p1 ("Pavel", 22);
    p1.afiseaza();

    Persoana p2 ("Ana", 23);

    Persoana p3 = p2.schimbaVarsta(25);

    p2.afiseaza();

    p3.afiseaza();
    return 0;

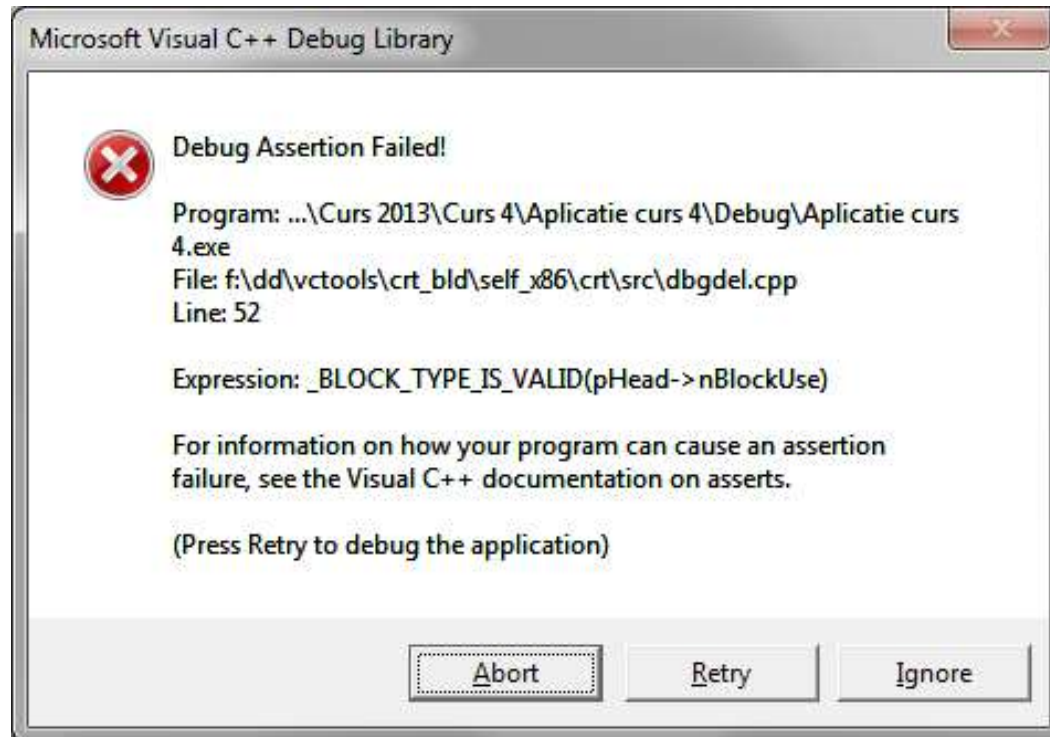
}
```

Ce se afiseaza?

Nume=Pavel varsta=22

Nume=Ana varsta=25

Nume=TTTTTTTTTt12T varsta=23

De ce?

- ▶ Pentru ca lipseste constructorul de copiere! Debug.
- ▶ Se adauga in clasa un constructor de copiere:

```
Persoana (Persoana & p);
```

- ▶ Cu definitia

```
Persoana::Persoana (Persoana & p)
{
    nume = new char [strlen (p.nume) + 1];
    strcpy_s (nume, strlen (p.nume) + 1, p.nume);
    varsta = p.varsta;
}
```

Liste de inițializare

- ▶ Prin utilizarea listelor de inițializare se apelează numai constructorii de copiere ai claselor membrilor pe care îi inițializează
 - ▶ Utilizarea constructorului de copiere este mai eficace dpdv al timpului în comparație cu apelarea constructorului fără argumente (sau a celui implicit) urmată de o atribuire
 - ▶ *Sunt folosite în principal pentru a controla ce constructori se apelează în cadrul claselor derivate*
-

Liste de inițializare

```
Data::Data(int z, int l, int a)
{
    std::cout << "S-a apelat constr. cu lista de argumente"
                << std::endl;
    zi = z;
    luna = l;
    an = a;
}
```

Liste de inițializare

```
Data::Data(int z, int l, int a)
{
    std::cout << "S-a apelat constr. cu lista de argumente"
               << std::endl;
    zi = z;
    luna = l;
    an = a;
}
```

```
Data::Data(int z, int l, int a):zi(z),luna(l),an(a)
{
    std::cout << "S-a apelat constr. cu lista de argumente"
               << std::endl;
}
```

- **Listele de inițializare sunt părți ale definițiilor constructorilor și nu ale declarațiilor!**
-

Constructori expliți

- ▶ Se declară folosind cuvântul cheie `explicit`
- ▶ Sunt constructori ce nu pot lua parte în nici o conversie implicită
- ▶ Numai constructorii cu un singur argument pot lua parte într-o conversie implicită

```
class A
{
public:
    explicit A(int);
};

A::A(int)
{ }
```

```
A a1 = 37;
```

error C2440: 'initializing' : cannot convert from 'int' to 'A'

Alocarea și dealocarea dinamică de memorie

- ▶ In C++ alocarea și dealocarea dinamică de memorie se face cu ajutorul operatorilor:
 - ▶ `new`
 - ▶ `delete`
 - ▶ La folosirea operatorului `new` pentru alocarea unui singur obiect sau variabile, **este apelat** automat **constructorul** implicit sau, dacă există constructori declarați, cel ce corespunde listei de argumente
 - ▶ La folosirea operatorului `delete`, **este apelat** automat **destructorul** clasei
-

```
int main()
{
    std::cout << "d1: ";
    Data d1;

-----

    std::cout << "d2: ";
    Data * d2 = new Data;

    std::cout << "d3: ";
    Data * d3 = new Data (1,2,2003);

    std::cout << "d4: ";
    Data * d4 = new Data (*d3);

    std::cout << "d5: ";
    Data * d5 = (Data*)malloc(sizeof(Data));

    std::cout << std::endl << "final: ";

    delete d2;
    delete d3;
    delete d4;

    free(d5);
    //delete d5;

    return 0;
-----
}
```


Rezultatul rulării programului

d1: S-a apelat constr. fara argumente

d2: S-a apelat constr. fara argumente

d3: S-a apelat constr. cu lista de argumente

d4: S-a apelat constr. de copiere

d5:

final:s-a apelat destructorul

s-a apelat destructorul

s-a apelat destructorul

s-a apelat destructorul
